

Erasmus+ KA2 „Unique National and European Symbols of our Culture and Originality” (U.N.E.S.C.O.)

2020-1-RO01-KA229-080180

KA2 - Cooperation for Innovation and the Exchange of Good Practices
KA229 School Exchange Partnerships

JURNAL DE PROIECT – SUCEAVA, ROMÂNIA *01.05.2022 – 06.05.2022*

Colegiul Economic “Dimitrie Cantemir” Suceava coordonează, în perioada septembrie 2020 – august 2023, proiectul Erasmus+ KA229 intitulat „Unique National and European Symbols of our Culture and Originality” (U.N.E.S.C.O.). Școlile partenere provin din țări europene cu patrimoniul UNESCO bogat: Turističko Ugostiteljska Skola Split, Croatia, Istituto d'Istruzione Superiore Francesco Ferrara Mazara del Vallo, Italia, 1o Geniko Lykeio Artemidos Artemis, Grecia, Cemberlitas Anadolu Lisesi Istanbul, Turcia, Instituto de Enseñanza Secundaria Los Cardones Granadilla de Abona, Spania.

În perioada 01.05 – 06.05.2022, profesori și elevi din școlile partenere au participat la cea de a treia mobilitate în cadrul proiectului, în Suceava, România, mobilitate organizată de Colegiul Economic „Dimitrie Cantemir” Suceava. Activitățile au avut ca temă centrală *“Representative list of the Intangible Cultural heritage”*, și au vizat aprofundarea informațiilor legate de patrimoniul cultural imaterial (intangibil) care este un factor important în menținerea diversității culturale, concentrându-se pe tradițiile pe care fiecare popor le păstrează în viață.

Am ales acest subiect pentru activitatea de învățare din România pentru a face o pledoarie pentru patrimoniul intangibil, pentru a promova tradițiile și meseriile românești, pornind de la premisa că educația joacă un rol esențial în protejarea moștenirii culturale imateriale.

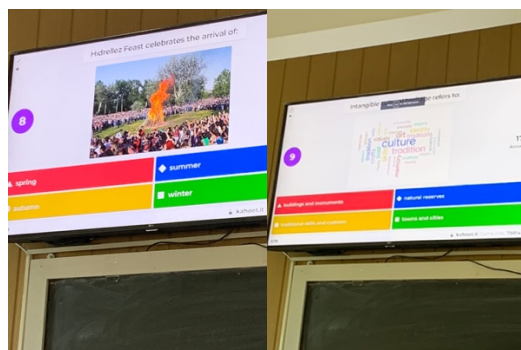
Moștenirea intangibilă înseamnă mai mult decât lista UNESCO de practici și expresii speciale, este patrimoniul viu, care evoluează de-a lungul timpului și oferă fiecăruia dintre noi un sentiment de identitate și de continuitate: include modul în care vorbim, creăm, precum și cunoștințele noastre despre univers și natură - acestea din urmă având o importanță deosebită în epoca dezastrelor climatice.

Patrimoniul cultural intangibil este expresia, reprezentarea, priceperea și practicile pe care indivizii, grupurile și comunitățile le recunosc drept patrimoniu cultural. Acestea includ toate procesele și produsele dintr-un obicei particular care sunt conservate și transferate de la o generație la alta. Unele dintre aceste patrimonii sunt intangibile, inclusiv festivaluri, meșteșuguri, bucătării, abilități, muzică și chiar cântece, în timp ce altele sunt artefacte tangibile. Aceste culturi nu pot fi stocate în muzeu, dar le putem experimenta numai prin vehiculele culturale (definite de comorile umane de către Națiunile Unite) care le exprimă.

Pe data de 02.05.2022, a avut loc deschiderea oficială a întâlnirii de proiect, ocazie cu care elevii și profesorii au prezentat și ilustrat elemente reprezentative ale patrimoniului intangibil: patrimoniul alimentar (bucătăria mediteraneeană), al dansului și istoria orală și au jucat un Kahoot cu întrebări legate de aceste aspecte.

În continuare, elevii și profesorii au participat la un workshop educativ „**What are the UNESCO intangible Cultural heritage elements from Romania?**”, ocazie cu care au luat contact cu practicile culturale asociate zilei de 1 martie, meșteșugurile tradiționale – confecționarea covoarelor de perete, dansurile flăcăilor, ritualul de Crăciun, doina, ritualul călușului (elemente înscrise în lista patrimoniului UNESCO din România).

În după-amiaza zilei de luni, elevii și profesorii au experimentat dansurile populare românești, sub coordonarea unui instructor de dans și a ansamblului folcloric al școlii.

În data de 03.05.2022, marți, elevii și profesorii au efectuat o vizită educațională la Codrii Seculari Slătioara, fiind însoțiți de reprezentanți ai Direcției Silvice Suceava, care au făcut diferite demonstrații despre cum se poate determina vârsta unui copac prin prelevarea de probe.

Ce am aflat despre Codrii Seculari Slătioara?

Pădurea supranumită și ”Catedrala de lemn a Rarăului” face parte din Patrimoniul Mondial al Umanității UNESCO. Mai mult decât atât, aceasta reprezintă cea mai veche pădure virgină de rășinoase din Europa, ca suprafață, dar nu și ca vechime, fiind depășită de o rezervație din Germania. Codrul Secular Slătioara e casă bună pentru numeroase viețuitoare. Ursul, lupul, râsul, jderul, bursucul, cocoșul de munte sau găinușa de alun sunt doar câteva dintre speciile care se bucură de liniștea și dărnicia acestei rezervații. Tot aici au fost descoperite peste 450 de specii de mușchi, lucru care reprezintă un record absolut pentru o rezervație din România.

O altă vizită educațională a fost la mănăstirea Voroneț, înscrisă în patrimoniul UNESCO în 1993, renumită pentru culoarea „albastru de Voroneț”.

Ce am descoperit?

Biserica, supranumită „Capela Sixtină a Estului”, a fost construită în doar 3 luni și 3 zile, o perioadă foarte scurtă pentru acele vremuri, fiind, în fapt, simbolul unei rugăciuni pentru salvarea Țării Moldovei de asaltul cotorpitorilor.

Existența Mănăstirii Voroneț este strâns legată de două personalități importante în istoria culturii și civilizației noastre: Ștefan cel Mare și Daniil Sisastrul. Pictura din interiorul Mănăstirii Voroneț a fost realizată aproape în întregime în timpul domniei lui Ștefan cel Mare iar cea exterioară, unde apare vestita nuanță „Albastrul de Voroneț”, a fost realizată în perioada lui Petru Rareș. Ansamblul picturii exterioare este considerat cel mai reușit exemplu al artei feudale moldovenești.

Elevii au făcut vloguri, Instastories la monumentele UNESCO și le-au postat pe #erasmusplusunesco și au participat la o serie de jocuri de echipă sub coordonarea profesorului de educație fizică la pensiunea Casa Doamnei din Voroneț.

În data de 04.05.2022, miercuri, elevii și profesorii au efectuat un tur cu ghid (vizită educațională) în zona istorică a Sucevei: Cetatea de Scaun a Sucevei și Muzeul Satului Bucovinean și la mănăstirea „Sfântul Ioan cel Nou” Suceava, înscrisă în lista monumentelor UNESCO. Elevii au experimentat elemente de patrimoniu cultural și au capturat dovezi (imagini, note personale) și apoi le-au postat pe Instagram: #erasmusplusunesco.

Cetatea Sucevei, construită la sfârșitul secolului al XIV-lea în apropierea orașului medieval Suceava, a fost principala reședință a domnilor Moldovei timp de aproape 200 de ani, astăzi un monument istoric de nivel național.

Muzeul Satului Bucovinean este un muzeu în aer liber din municipiul Suceava, care pune în valoare patrimoniul cultural-arhitectonic de factură populară din Bucovina.

În data de 05.05.2022, joi, elevii au lucrat în echipă participând la un webquest intitulat “UNESCO and Intangible Cultural Heritage”. Pentru a oferi un nou mod de transmitere a competențelor conexe și în vederea creșterii vizibilității practicilor în rândul generațiilor mai tinere, profesorii au implicat elevii la o serie de workshopuri “Traditional Intelligence and Strategy Games as Cultural Heritage”, cu scopul oferirii unui nou mod de transmitere a competențelor conexe și în vederea creșterii

vizibilității practicilor în rândul generațiilor mai tinere. Elevii au jucat Mangala și au gătit alimente specifice dietei mediteraneene.

Jocul tradițional turcesc de strategie și informații **Mangala**, care a fost unul dintre instrumentele de socializare și împărtășire culturală în perioada otomană, se află pe Lista reprezentativă a UNESCO a patrimoniului cultural imaterial, culturii și turismului. Jocul stimulează abilitățile cognitive, emoționale și motorii ale participanților săi, îmbunătățind în același timp capacitățile strategice și creative ale acestora.

Dieta mediteraneană este o dietă caracteristică zonei mediteraneene, bazată pe consumul de legume, zarzavaturi, fructe proaspete sau uscate, pește, ulei de măsline, vin în cantități moderate și care, conform Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), este o dietă sănătoasă și de calitate. Pe 16 noiembrie 2010, UNESCO a trecut acest tip de dietă în lista patrimoniului cultural mondial nematerial.

Elevii au conceput întrebări pentru aplicația online ce va fi finalizată la ultima întâlnire în cadrul proiectului și au produs a treia secțiune a jocului. Câte un profesor și un elev din fiecare școală au selectat întrebările pentru a fi integrate în joc (30 de întrebări). Pentru a promova patrimoniul intangibil UNESCO, elevii au prezentat experiența pe care au dobândit-o vizitând monumentele istorice și au creat povești digitale folosind Microsoft Sway.

Elevii au experimentat, sub îndrumarea unui instructor autorizat, dansul Capoeira, care a fost înscris în 2014 pe Lista reprezentativă a patrimoniului cultural imaterial al umanității. Capoeira este o practică culturală afro-braziliană – simultan o luptă și un dans – care poate fi interpretată ca o tradiție, un sport și chiar o formă de artă. Jucătorii de capoeira formează un cerc în centrul căruia doi jucători se angajează unul cu altul. Mișcările necesită o mare dexteritate corporală. Ceilalți jucători din jurul cercului cântă, cântă, bat din palme și cântă la instrumente de percuție.

Profesorii au discutat despre organizarea următoarelor întâlniri, detalii financiare, documente necesare etc. Coordonatorul proiectului a făcut o prezentare a activităților derulate până în acest moment, a responsabilităților fiecărei școli implicate, punând accent pe programul de activități pentru fiecare mobilitate și a aplicației online. Seara s-a încheiat cu decernarea certificatelor de participare la o masă festivă, unde elevii și profesorii au schimbat impresii și au degustat preparate tradiționale și deserturi ale bucătăriei din România.

Intâlnirea a fost un real prilej de formare profesională, culturală, schimb de experiență și exersare a competențelor lingvistice și informatice pentru elevii și cadrele didactice participante. Datorită activităților proiectului elevii au avut ocazia să cunoască mai multe despre propria țară și cultura altor țări, despre diferitele stiluri de viață într-un mediu de învățare non-formal, fiind protagoniști activi ai procesului de predare și învățare.

Ospitalitatea, interacțiunea în comunitate, dialogul intercultural, creativitatea au fost evidențiate de elevii din cele 6 țări, care au participat la o sesiune de gătit preparate din dieta mediteraneeană, dietă înscrisă în lista patrimoniului cultural mondial imaterial.

Educația în aer liber – vizitele educaționale (elevii au participat la o varietate de provocări aventuroase pentru a descoperi patrimoniul Unesco din Turcia), curiozitatea și distracția în timpul activităților (postarea de InstaStories, fotografiile pe rețelele sociale) au crescut calitatea și cantitatea procesului de învățare. Prin participarea la toate activitățile și prin intrarea în contact cu diferite culturi, elevii au devenit receptivi la moștenirea europeană, au devenit mai sensibili la sensul culturii europene, conștienți din punct de vedere cultural și dispuși să protejeze în mod conștient patrimoniul european.

Activitățile desfășurate în cadrul atelierelor școlare și discuțiilor deschise au oferit elevilor

oportunitatea de a-și manifesta potențialul artistic și creativ, de a participa la experiențe care i-au ajutat să învețe nu doar informații științifice, ci și valori, tradiții.

Participarea la lecții folosind webquest-uri, folosirea instrumentelor Microsoft și web 2.0 și a jocului Google într-un mod intercultural, au stimulat succesul școlar al elevilor, au îmbunătățit nivelul de limba engleză și vocabularul specific legat de moștenirea naturală și culturală.

Coordonator proiect,
Profesor Florentina Sfichi

*Proiectul se derulează cu sprijinul financiar al Comisiei Europene în cadrul Programului Erasmus+. Informațiile prezentate reprezintă responsabilitatea exclusivă a echipei de proiect.
Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene.
Această publicație (comunicare) reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.*